

Een programma-pakket dat mogelijkheden biedt voor de methodiek van het competentiemodel in de justitiële opvanginrichting

‘Veranderen doe je niet alleen’

Eikenstein als netwerkbouwer vanuit de geslotenheid

van aanbodgericht naar vraaggericht werken

Zeist, mei 2003.

Door: Elly van Laarhoven-Aarts

Inleiding:

Nadat in 2000 en 2001 gewerkt is aan de invoering van het competentiemodel binnen de opvanginrichting heeft zich in 2002 het beleidsvoornemen ontwikkeld om het competentiemodel toe te spitsen op de opvanginrichting. De eerste ervaringen met het competentiemodel in Eikenstein lieten n.l. zien dat het model niet zondermeer toepasbaar is in de gesloten justitiële opvanginrichting. Er kwamen een aantal knelpunten naar voren die samenhangen met de opdracht van Eikenstein, de daarmee verband houdende relatief grote pupillenstromen, de van een behandelinrichting afwijkende verblijfstijden en organisatorische aspecten.

De lokatie Eikenstein heeft als enige opvanginrichting binnen JJI de Heuvelrug de volgende vier kerntaken:

- Vrijheidsbeneming
- Waarborgen continuïteit van de opvoeding
- Indien mogelijk delictpreventie en resocialisatie
- Uitvoering van rapportages pro justitia

In dit beleidsplan wordt een aanzet gegeven het competentiemodel te vertalen naar de specifieke taakstelling van Eikenstein. Daartoe wordt het waaierprogramma gepresenteerd, een gefaseerd, modulair zorg - en opvoedingsprogramma voor de justitiële opvang.

Een van de uitgangspunten van het waaiermodel is dat Eikenstein deel uitmaakt van een tweetal ketens:

- De strafrechtelijke keten bestaande uit ondermeer: politie – Raad voor de Kinderbescherming - O.M. – Rechterlijke Macht – JJI – (jeugd)reclassering
- De civielrechtelijke keten, bestaande uit: Raad voor de Kinderbescherming - gezinsvoogdij – Rechterlijke Macht – diverse vormen van ambulante en residentiële hulpverlening op het werkveld van Justitie en VWS.

Een ander uitgangspunt is dat hulpverlening aan jeugdigen per definitie contextueel van aard moet zijn. In het waaierprogramma wordt dan ook integraal aandacht gegeven aan de positie van de ouders en/of bredere sociale systemen.

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de missie en visie van JJI de Heuvelrug in het algemeen en die van Eikenstein in het bijzonder.

In hoofdstuk 2 wordt de positie van Eikenstein als deel van de keten nader uitgewerkt.

In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan de noodzaak tot maatwerk bij het werken met het competentiemodel.

In hoofdstuk 4 wordt het waaierprogramma gepresenteerd

In hoofdstuk 5 worden de afzonderlijke fasen van het waaierprogramma nader uitgewerkt

In hoofdstuk 6 worden de procedures beschreven die noodzakelijk zijn om doelgericht te werken.

Tot slot wordt in een 3-tal stellingen genoemd dat de combinatie van competentiemodel en waaierprogramma een 'produkt' oplevert, dat voldoet aan de eisen die geleid worden door de vraag '*what works*'. Op die manier denkt Eikenstein een specifieke en effectieve schakel te zijn in de totale keten van justitieel ingrijpen ter correctie van onaanvaardbaar gedrag.